

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยโดยรอบท่าอากาศยานเชียงใหม่ที่มีต่อมาตรการแก้ปัญหามลพิษทางเสียงในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการทำการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงจากท่าอากาศยาน
3. มาตรการลดมลภาวะทางเสียงและชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
4. ธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม
5. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคม
6. แนวคิดเกี่ยวกับ CSR In Process และ CSR After Process
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2537) ได้กล่าวว่า ทักษคติหรือความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะแสดงออกให้เห็น ได้จากคำพูด หรือพฤติกรรม คนแต่ละคนจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากน้อยแตกต่างกัน ทัศนคติเป็นสิ่งที่ เป็นนามธรรม (Abstract) ซึ่งมีอิทธิพลมากมาย แทบที่จะกล่าวได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตขึ้นอยู่กับทัศนคติของบุคคลเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องที่สำคัญมากเพียงใด

นพมาศ ชีระเวคิน (2539) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูด หรือการเขียน ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมที่จะให้มีการสำรวจความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินการต่างๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2540) ได้กล่าวถึงความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า หมายถึง ความพึงพอใจ ความชอบ หรือความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิด ความรู้สึก หรือพฤติกรรม ตลอดจนแนวโน้มการเกิดพฤติกรรม ทัศนคติหรือความคิดเห็นเป็นความรู้สึกนึกคิดของ

บุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งผู้บริโภครู้จากประสบการณ์ในอดีตซึ่งใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างความคิดและพฤติกรรม โดยทัศนคติหรือความคิดเห็นนั้นประกอบไปด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน คือ

1. ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งของหรือบุคคล ซึ่งขึ้นกับการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เคยได้รับรู้มาก่อน
2. ส่วนของความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ หรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งของหรือบุคคล เช่น เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เป็นต้น
3. ส่วนของพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง พฤติกรรม หรือแนวโน้มการเกิดพฤติกรรม หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดพฤติกรรม

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. การจูงใจทางร่างกาย (Biological Motivation)
2. ข้อมูลข่าวสาร (Information)
3. การเกี่ยวข้องกับกลุ่ม (Group Affiliation)
4. ประสบการณ์ (Experience)
5. ปัจจัยอื่นๆ เช่น เพศของผู้แสดงความคิดเห็น และเวลาของการแสดงความคิดเห็น

ปองปรีดา โยธา (2542) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดจากการแปลข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ได้พบเห็นมา โดยลักษณะการแปลข้อเท็จจริงนั้น ย่อมเป็นไปตามทัศนคติของบุคคล และเมื่อคนนั้น ถูกถามว่าทำไมจึงมีความคิดเห็นอย่างนั้น บุคคลนั้นจะพยายามให้เหตุผลไปตามที่เขาคิด ซึ่งไม่เป็นการผิดหรือถูกและไม่สามารถบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่ในเรื่องนั้น ๆ

วิทยา ศรีวิไล (2543) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง และในการแสดงออกของความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับการประเมินค่า ก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ

จากความหมายของความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นเรื่องของความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของบุคคลนั้นๆ ซึ่งสามารถแสดงออกได้หลายด้านและความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนไปตามข้อเท็จจริงและเจตคติของบุคคล ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าถูกหรือผิด อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงจากท่าอากาศยาน

วุฒิชัย สิงห์มณี รองอธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ กระทรวงคมนาคม ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงจากท่าอากาศยาน โดยเป็นการศึกษาจากเอกสารหรือรายงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมควบคุมมลพิษเสนอมาตรการแก้ปัญหาต่อที่ประชุมคณะทำงานด้านเทคนิคจัดทำมาตรการมลพิษทางอากาศและเสียงในระหว่างปี พ.ศ. 2546-2548 โดยกำหนดเป็น 3 มาตรการหลัก โดยแบ่งออกเป็น 9 มาตรการย่อย (วุฒิชัย, 2548: Online) ดังต่อไปนี้

1. มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงที่ท่าอากาศยาน

มาตรการที่ 1 Airport Noise Certificate และ Phase – out Program for Chapter II or Stage II Aircraft

การดำเนินการตามข้อกำหนดและการตรวจสอบตาม Aircraft Noise Certificate ตามภาคผนวก 16 ฉบับที่ 1: Aircraft Noise และการห้ามเครื่องบินที่มีระดับเสียงสูงเกินกว่ามาตรฐานระหว่างประเทศใช้ท่าอากาศยานในประเทศไทย (Phase – out Program)

มาตรการที่ 2 การจำกัดระยะเวลาการบินในช่วงเวลากลางคืน (Night Flight Curfew)

การจำกัดจำนวนเที่ยวบิน และระยะเวลาการบินในช่วงเวลากลางคืน (23.00 – 05.00 น.)

มาตรการที่ 3 วิธีการบินและเส้นทางการบิน (Flight Procedure)

การกำหนดวิธีการบินที่ปลอดภัย และทำให้เกิดเสียงดังน้อยที่สุด ทั้งการเลือกเส้นทางการบิน และการนำเครื่องบินขึ้น – ลง ที่ท่าอากาศยาน (Flight Procedure for Low Noise)

มาตรการที่ 4 วิธีตรวจวัดระดับเสียง (Noise Monitoring Method) สำหรับการติดตามตรวจสอบสถานการณ์คุณภาพเสียงโดยรอบท่าอากาศยาน และเพื่อใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับเสียงที่ยอมรับได้

การตรวจวัดระดับเสียงในชุมชนที่มีแหล่งกำเนิดมาจากท่าอากาศยานและเครื่องบิน เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบผลกระทบระดับเสียงที่มีต่อชุมชน โดยรอบท่าอากาศยานและได้เส้นทางการบินหลัก และผลการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงของท่าอากาศยานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหา

มาตรการที่ 5 เขตควบคุมมลพิษ

การประกาศให้พื้นที่โดยรอบท่าอากาศยานนานาชาติเป็นเขตควบคุมมลพิษ นับเป็นวิธีการหนึ่งที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ.2535 มาตรา 59 ให้อำนาจให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการดำเนินการ

2. มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงโดยวิธีการจัดการ

มาตรการที่ 6 การวางแผนการใช้ที่ดิน (Land Use Planning) ที่สอดคล้องกับระดับเสียง (Noise Exposure Level) บริเวณรอบท่าอากาศยานนานาชาติ

การวางแผนการใช้ที่ดิน (Land Use Planning) ที่สอดคล้องกับระดับเสียง (Noise – Exposure Level) บริเวณรอบท่าอากาศยานนานาชาติ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังต่อไปนี้

6.1 การจัดทำแผนที่ทางภูมิศาสตร์ของท่าอากาศยานและบริเวณใต้เส้นทางบินโดยรอบท่าอากาศยาน

6.2 โครงการจ่ายเงินสนับสนุนให้ย้าย อพยพ หรือปรับปรุงที่อยู่อาศัย หรืออาคารให้ไม่ได้รับผลกระทบจากระดับเสียงจากเครื่องบิน

6.3 โครงการอาคารบ้านที่อยู่อาศัย และอาคารสถานที่ทำงาน ที่มีการออกแบบให้ป้องกันผลกระทบจากระดับเสียงจากเครื่องบิน

มาตรการที่ 7 แผนการจัดการมลพิษทางเสียง (Noise Management Plan) และ Noise Compatibility Program

แผนการจัดการมลพิษทางเสียงของสนามบิน เป็นโครงการที่จะทำให้เห็นภาพรวมของการจัดการมลพิษทางเสียงของท่าอากาศยาน เช่น การตรวจวัดระดับเสียงของท่าอากาศยานและชุมชนโดยรอบ โครงการอนุรักษ์การได้ยินของลูกจ้างที่ทำงานในเขต air field การเปิดเผยข้อมูลผลการตรวจวัดระดับเสียงและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงต่อสาธารณะ กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากชุมชนโดยรอบท่าอากาศยาน เป็นต้น ในการจัดการมลพิษทางเสียงจะต้องมีการประเมินสถานการณ์เสียงในปัจจุบันและในอนาคต โดยใช้ข้อมูลปริมาณการจราจรทางอากาศที่ทำนายสำหรับอนาคตข้างหน้าทุก 5 ปี ในรูปแบบแผนที่เส้นทำระดับเสียง (Noise Exposure Map) ที่จะแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องโดยตรงของผลกระทบด้านเสียงต่อพื้นที่โดยรอบท่าอากาศยาน ซึ่งทำให้ทราบถึงบริเวณที่จะได้รับผลกระทบที่มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับแผนการปฏิบัติการบินและการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินใน Noise Compatibility Program ที่เป็นกลไกสำคัญให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงอย่างเป็นรูปธรรมได้

มาตรการที่ 8 การรองรับระบบบริหารการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (ISO 14000) และการจัดทำโครงการอนุรักษ์พลังงานภายในท่าอากาศยาน

3. มาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงที่ผู้รับได้ยื่น

มาตรการที่ 9 เกณฑ์ระดับเสียงที่ยอมรับได้ในชุมชนโดยรอบท่าอากาศยาน (ใช้ค่า NEF)

NEF (Noise Exposure Forecast) คือ ค่าคาดประมาณการได้รับเสียงในชุมชนเมื่อมีกิจกรรมของ ท่าอากาศยาน ซึ่งจากการกำหนดขององค์การการบินระหว่างประเทศ (ICAO) ได้กำหนดว่าพื้นที่ที่มีแนวเส้นเสียง NEF มากกว่า 40 หรือ มีค่าเฉลี่ยความดังของเสียง (Leq) อยู่ระหว่าง 70-75 เดซิเบลเอ เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบสูง ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวต้องได้รับค่าชดเชย จัดซื้ออาคาร และโยกย้ายจากท่าอากาศยาน โดยเฉพาะผู้ที่มีผลตรวจสมรรถภาพการได้ยินที่มีแนวโน้มผิดปกติ และอยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีระดับเสียงในเขต NEF มากกว่า 40 ประชาชนควรทราบว่าบ้านเรือนของตน ตั้งอยู่ในพื้นที่ เขต NEF ไດ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง (วารสารโลกสีเขียว, 2549:21)

จากรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รายงานว่าพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสนามบินสุวรรณภูมิแบ่งเป็น 3 เขตพื้นที่ตามระดับความรุนแรงดังกล่าว คือ

1. พื้นที่ในเขต NEF 30-35 (Leq 60-65 dB (A)) เป็นพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบน้อยควรวางแผนรณรงค์ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ไม่ให้ปลูกสร้างอาคารที่อ่อนไหวต่อผลกระทบด้านเสียง เช่น ศาสนสถาน โรงเรียน โรงพยาบาล

2. พื้นที่ในเขต NEF 35-40 (Leq 65-75 dB (A)) บริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบปานกลางไม่ควรมีสิ่งก่อสร้างที่มีกิจกรรมซึ่งอ่อนไหวต่อผลกระทบด้านเสียง เช่น โรงเรียน ศาสนสถาน โรงพยาบาล สำนักงาน สถานที่ราชการ หากไม่สามารถย้ายสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ออกจากพื้นที่ในเขต NEF 35-40 ได้ บทม. ควรมีมาตรการสนับสนุนการป้องกันผลกระทบด้านเสียง เช่น ปรับปรุงบ้านเรือน หรือจ่ายชดเชยให้สามารถลดผลกระทบทางเสียงลดลงได้ ทั้งนี้ยังมีการสรุปว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณรอบสนามบินที่มีเสียงดังกว่า 35 NEF จะได้รับผลกระทบด้านเสียงควบคู่ไปกับความวิตกกังวลจากอุบัติเหตุเครื่องบินตกอีกด้วย

3. พื้นที่ในเขต NEF >40 (Leq มากกว่า 70 dB (A)) องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) พิจารณา ว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยการศึกษา การแพทย์ และศาสนสถาน ไม่เหมาะสมที่จะอยู่ร่วมกับการท่าอากาศยานในพื้นที่ที่มีระดับเสียงมากกว่า NEF มากกว่า 40 ดังนั้นพื้นที่ในเขต NEF มากกว่า 40 จึงไม่เหมาะสมสำหรับการใช้ที่ดินใดๆ ยกเว้นการ

ใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความอ่อนไหว ต่อเสียงน้อยและได้รับการออกแบบมาสำหรับพื้นที่ที่มีเสียงดัง ในระดับสูง

หมายเหตุ

-NEF (Noise Exposure Forecast) คือหน่วยของระดับเสียงที่ใช้ประเมินการได้ยินเสียงในชุมชนเมื่อมีกิจกรรมของท่าอากาศยาน

-Leq คือ หน่วยระดับเสียงสมมูลซึ่งเป็นหน่วยที่นิยมใช้วัดระดับเสียงในชุมชน

2.3 มาตรการลดมลภาวะทางเสียงและชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

กระทรวงคมนาคมได้กำหนดมาตรการลดมลภาวะทางเสียง และชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารที่ 21 พ.ย.2549 เห็นชอบในมาตรการการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ข่าวราชการ, 2549: Online) ดังนี้

1. มาตรการทางเทคนิค

1.1 การกำหนดวิธีการบินขึ้น - ลง

ให้กรมการขนส่งทางอากาศดำเนินการออกประกาศผู้ทำงานในอากาศ (NOTICE TO AIRMEN : NOTAM) เพื่อให้นักบินถือปฏิบัติวิธีการบินเพื่อลดระดับเสียงจากการปฏิบัติการบินแล้วตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2549 ดังนี้

กำหนดวิธีการบินขึ้น กำหนดให้เครื่องบินขึ้น โดยไต่ระดับไปที่ 3,000 ฟุตเหนือระดับพื้นดิน แล้วจึงลดระดับอัตราการใช้ไต่สู่ระดับปกติ ซึ่งจะช่วยให้ลดเสียงในการบินขึ้น และลดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเสียงดังให้อยู่ภายในระยะใกล้ขอบเขตสนามบินมากขึ้น (Noise Abatement Procedure)

กำหนดวิธีการบินลง กำหนดให้เครื่องบินชะลอและปรับการเปิด Flap ในระดับต่ำสุดที่ Minimum Certified Landing Flap ตามคู่มือปฏิบัติการบินของอากาศยานแต่ละแบบสำหรับการร่อนลงรวมถึงการไม่ทำการบินระดับในระยะทางไกลก่อนร่อนลงสู่ทางวิ่ง ซึ่งช่วยลดการก่อให้เกิดเสียงดังในขณะที่ทำการบินเข้าสู่สนามบิน

1.2 การปรับปรุงเส้นทางบิน

กรมการขนส่งทางอากาศ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และกรมควบคุมมลพิษ เห็นควรให้พิจารณาปรับเปลี่ยนเส้นทางบิน

ให้มีผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ โดย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด จะกำชับให้นักบินทำการบินตามเส้นทางบินที่กำหนดไว้ในวันอย่างเคร่งครัด

1.3 การกำหนดประเภทของอากาศยานที่จะใช้สนามบิน

กรมการขนส่งทางอากาศ ได้ดำเนินการห้ามอากาศยานที่มีระดับเสียงเกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบท 3 (Chapter 3) ของภาคผนวก 16 ของอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (อนุสัญญาชิคาโก) ทำการบินในพื้นที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง และ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ โดยออกประกาศใน Aeronautical Information Circular (AIC) เพื่อให้สายการบินต่างๆ ถือปฏิบัติ โดยกรมการขนส่งทางอากาศ ร่วมกับ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และกรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการติดตั้งสถานีตรวจวัดระดับเสียงใน 3 ตำแหน่งบริเวณสนามบินและพื้นที่ใกล้เคียง ตามที่กำหนดในมาตรฐานฯ ทั้งข้างขึ้นและข้างลง

ทั้งนี้ จะมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง หากพบว่าอากาศยานใด จะมีระดับเสียงเกินเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว กรมการขนส่งทางอากาศจะดำเนินการดังนี้

1) ถ้าเป็นอากาศยานไทยจะแจ้งให้สายการบินผู้จดทะเบียนอากาศยานดังกล่าว ดำเนินการแก้ไข หากไม่สามารถแก้ไขได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด จะระงับการบินขึ้นลงของอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานข้างต้น

2) ถ้าเป็นอากาศยานจดทะเบียนต่างประเทศ กรมการขนส่งทางอากาศจะแจ้งหน่วยงานการบินพลเรือนของประเทศที่อากาศยานจดทะเบียน ให้แจ้งสายการบินผู้จดทะเบียนอากาศยานนั้นให้แก้ไข หากไม่สามารถแก้ไขได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด จะระงับการบินของอากาศยานดังกล่าวเข้ามายังประเทศไทย

2. การชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ

2.1 เร่งรัดให้ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการเจรจาเพื่อซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากผู้ได้รับผลกระทบในระดับเสียงที่มากกว่า NEF 40 ซึ่งในขณะนี้สำรวจได้จำนวน 71 หลัง โดยที่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้จัดสรรเงินงบประมาณชดเชยไว้แล้วประมาณ 390 ล้านบาท

2.2 เร่งรัดให้เจรจาและจ่ายค่าชดเชยเพื่อปรับปรุงอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้กับผู้ได้รับผลกระทบในระดับ NEF 30 - 40 ตามรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ทั้งนี้คาดว่าจะใช้งบจำนวนประมาณ 3,736,005,002.- บาท

2.3 เร่งรัดให้ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการสำรวจและเจรจาเพื่อซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากผู้ได้รับผลกระทบในระดับเสียงที่มากกว่า NEF 40 และดำเนินการ

สำรวจและเจรจาจ่ายค่าชดเชยเพื่อปรับปรุงอาคารและสิ่งปลูกสร้างให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบในระดับ NEF 30-40 เพิ่มเติมโดยเร็ว

อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบทางเสียงที่เกิน NEF 30 — 40 หากประสงค์จะขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ก็ควรเจรจาและรับซื้อไว้เช่นกัน

2.4 ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินมาตรการชดเชยตามข้อ 2.1 - 2.3 กระทรวงคมนาคมจะหารือกับกระทรวงการคลังเพื่อหาแหล่งเงินสนับสนุนต่อไป

สำหรับที่อยู่อาศัยหรือสิ่งปลูกสร้างที่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) จะซื้อจากผู้ที่ได้รับผลกระทบทางเสียงนั้น บริษัทฯ อาจสามารถหารายได้คืนแหล่งเงินทุน โดยจัดทำแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จัดซื้อเข้ามา เช่น นำที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างไปขายต่อให้กับบุคลากรที่ทำงานในท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและต้องการย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงท่าอากาศยานฯ ในเงื่อนไขพิเศษ หรือจัดเป็นสวัสดิการแก่พนักงาน เป็นต้น เร่งรัดให้บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้ติดตั้งสถานีตรวจวัดระดับเสียง 10 สถานี เพื่อติดตามสถานการณ์ ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการตรวจวัดระดับเสียง เพื่อให้เป็นไปตามรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2.4 ธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2009: Online)

ธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR - Corporate Social Responsibility) เป็นเครื่องมือที่โลกตะวันตกคิดขึ้นสำหรับใช้ควบคุมหรือถ่วงดุลลัทธิทุนนิยมสุดขั้ว มุ่งกำไรสูงสุด จนหย่อนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นกลไกควบคุมธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจข้ามชาติ ให้ต้องประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในหลากหลายมิติ

หลักการของธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม จึงอยู่บนฐานความเชื่อว่า ธุรกิจ กับสังคมจะต้องอยู่ร่วมกัน อย่างช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ช่วยกันลดจุดอ่อนต่อกัน ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจมีหลากหลายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านสิ่งแวดล้อม - ธุรกิจอาจก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมหลากหลายรูปแบบ อาจก่อมลภาวะต่ออากาศ มลภาวะทางเสียง ต่อแม่น้ำลำคลอง ต่อน้ำฝน ต่อน้ำผิวดิน เป็นต้น เช่น ธุรกิจสารเคมีอาจก่อพิษภัยทั้งในลักษณะพิษที่เกิดทันทีอย่างเฉียบพลัน หรือค่อยๆ สะสมพิษร้ายทีละน้อยๆ เกิดผลกระทบแบบเรื้อรัง หรือตายผ่อนส่ง ธุรกิจที่ก่อผลร้ายเช่นนี้ต้องมีวิธีป้องกัน ไม่ให้เกิดผลร้ายอย่างได้ผล จึงจะถือว่ารับผิดชอบต่อสังคม

2. ด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ธุรกิจอาจแย่งใช้น้ำจากแหล่งน้ำเดียวกันกับชุมชน อาจใช้ทรัพยากรธรรมชาติชนิดที่ใช้แล้วหมด ธุรกิจจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชนโดยรอบ และต่อสังคมในภาพรวม ที่จะไม่ก่อปัญหาแบบไร้ความรับผิดชอบต่อ

3. ด้านความเป็นธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ - การจ่ายค่าแรง ค่าจ้าง ค่าชดเชย ค่าดูแลสุขภาพ อย่างเป็นธรรม การจัดสถานที่ทำงานให้เป็น healthy workplace และ happy workplace การจัดให้เป็น learning organization

4. ด้านจิตวิญญาณของผู้คน - ธุรกิจที่มุ่งผลกำไรสูง มองความสำเร็จที่ผลกำไร มองความสามารถคู่กับผลได้ทางวัตถุ และเงินเดือน มีแนวโน้มที่จะสร้างวัฒนธรรมวัตถุนิยมสุดขั้ว เพิ่มพูนความ โลก หย่อนด้านจิตวิญญาณ หย่อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์

5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในการประกอบธุรกิจ - ทั้งในด้านความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ตามหลัก BSC - Balanced Score Card คือต่อผู้ถือหุ้น ต่อลูกค้าหรือคู่ค้า ต่อพนักงาน และต่อสังคมวงกว้าง สำคัญที่จิตสำนึก ที่แสดงออกทางการปฏิบัติ และมีคำอธิบาย

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคม

กิจกรรมหลักที่องค์กรนำมาปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อประเด็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคม 6 ประเภท (รมณียฉัตร แก้วกิริยา, ผู้แปล, 2551: 24) ได้แก่

1. การส่งเสริมประเด็นสังคม (Cause Promotion) องค์กรจัดหาเงินทุนการช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ หรือทรัพยากรต่างๆ ขององค์กรเพื่อเพิ่มการตระหนักรู้และความห่วงใยต่อประเด็นปัญหาสังคมบางประการ หรือเพื่อสนับสนุนการหาเงินบริจาค การเข้าร่วมหรือหาอาสาสมัครเพื่อสนองตอบต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง องค์กรอาจเป็นผู้ริเริ่มและบริหารจัดการการส่งเสริมประเด็นสังคมด้วยตนเอง องค์กรอาจเป็นพันธมิตรรายใหญ่ในการทำกิจกรรม หรือองค์กรอาจเป็นแค่หนึ่งในสปอนเซอร์หลายๆ ราย

2. การตลาดเกี่ยวเนื่องกับประเด็นสังคม (Cause-Related Marketing) องค์กรกำหนดพันธสัญญาว่าจะบริจาครายได้เป็นร้อยละของสินค้าที่ขายได้เพื่อสนองต่อประเด็นบางประการ ส่วนมากข้อเสนอนี้จะประกาศใช้เฉพาะบางช่วงเวลา เฉพาะสินค้าบางตัว และเพื่อการกุศลเฉพาะบางเรื่อง ในกรณีนี้ องค์กรมักจะจับมือกับองค์กรไม่แสวงผลกำไรสร้างสัมพันธภาพเพื่อผลประโยชน์ร่วมทั้งเพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าและเพื่อให้ได้เงินสนับสนุนเข้าการกุศล หลายคนคิดว่ากรณีแบบนี้เป็นเรื่องที่ทุกคนได้ เพราะผู้บริโภคก็ได้โอกาสบริจาคเงินให้แก่หน่วยงานการกุศลที่ตนเองชอบอยู่แล้วฟรี

3. การตลาดเพื่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Marketing) องค์กรสนับสนุนและ/หรือทำโครงการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์ในการพัฒนาสุขอนามัยประชาชน ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม หรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชน จุดเด่นของโครงการคือการมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งแตกต่างจากการส่งเสริมประเด็นสังคมที่มุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความรู้ การหาเงินทุน หรือหาอาสาสมัครมาช่วยในโครงการ องค์กรอาจพัฒนาและจัดทำโครงการรณรงค์เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ด้วยตัวเอง แต่ส่วนใหญ่องค์กรมักจะจับมือกับหน่วยงานรัฐต่าง ๆ และ/หรือองค์กรไม่แสวงผลกำไร

4. การบริจาคตรง (Corporate Philanthropy) องค์กรบริจาคโดยตรงต่อองค์กรการกุศลหรือเพื่อสนองต่อประเด็นสังคมหนึ่ง ส่วนมากเป็นในรูปแบบของกองทุนเงินช่วยเหลือเงินสดหรือวัสดุสิ่งของ กิจกรรมนี้เป็นรูปแบบที่ทำกันมาแต่ดั้งเดิม ส่วนใหญ่เป็นการตอบสนองต่อคำขอหรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกาล ปัจจุบันองค์กรส่วนใหญ่กำลังถูกแรงกดดันทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้จัดกิจกรรมนี้อย่างมีกลยุทธ์มากขึ้น โดยคัดเลือกกิจกรรมการบริจาคที่มุ่งเน้นและสัมพันธ์กับเป้าหมายธุรกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร

5. อาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) องค์กรสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงาน คู่ค้า และ/หรือสมาชิกแฟนไซส์ให้สละเวลาของตนเองเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมชุมชนและสนองต่อประเด็นสังคม กิจกรรมนี้อาจเป็นกิจกรรมเดี่ยวๆ หรืออาจจัดทำโดยจับมือกับพันธมิตรกับองค์กรไม่แสวงผลกำไร กิจกรรมอาสาอาจเป็นกิจกรรมที่จัดโดยองค์กร หรือพนักงานอาจเลือกกิจกรรมของตนเองและขอการสนับสนุนจากบริษัท โดยการอนุญาตให้ลาไปหรือการสร้างฐานข้อมูลพนักงานเหล่านี้เพื่อตอบแทนด้วยโครงการเพื่อพนักงานอื่น ๆ

6. ข้อปฏิบัติทางธุรกิจเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) องค์กรสร้างข้อปฏิบัติทางธุรกิจต่าง ๆ รวมถึงการลงทุนที่สนับสนุนประเด็นปัญหาสังคมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนรวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม องค์กรอาจเป็นผู้ริเริ่มและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หรืออาจจับมือกับองค์กรอื่น ๆ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับ CSR In Process และ CSR After Process (สถานบันไทยพัฒนา, 2010: Onlines)

ประเภทของการทำ CSR มีการแบ่งลักษณะเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เป็นการทำ CSR ภายใต้ในกระบวนการธุรกิจ หรือที่เรียกว่า CSR In Process เป็นการนำกระบวนการธุรกิจมาตอบสนองต่อสังคม เช่น บริษัทหนึ่งมีการผลิตสินค้าหรือบริการออกมาเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่คือโอกาสในสังคม อาจจะมีการดีไซน์หรือพัฒนาสินค้า

ขึ้นมารองรับกลุ่มคนเหล่านี้โดยเฉพาะ ซึ่งจะมีทั้งสินค้าสำหรับอุปโภค-บริโภคก็ได้ หรืออาจจะเป็นกิจกรรมประกันชีวิต ที่เห็นได้จากบริษัทไทยประกันชีวิตออกกรมธรรม์สำหรับลูกค้ากลุ่มทหารหรือคนพิการ ซึ่งเม็ดเงินที่ได้จากลูกค้ากลุ่มนี้หลังจากหักค่าใช้จ่ายตอนสิ้นปี ก็จะส่งมอบคืนให้กับหน่วยงานหรือองค์กรสงเคราะห์ของลูกค้าเหล่านี้ เพื่อเป็นการตอบสนองสังคมอีกทางโดยผ่านกระบวนการของธุรกิจในรูปแบบของสินค้าและบริการ

ส่วนกลุ่มที่ 2 นั้น เป็นการทำให้ CSR แบบนอกกระบวนการธุรกิจ หรือ CSR After Process ซึ่งลักษณะของการทำ CSR แบบหลังนี้จะเน้นเรื่องของการบริจาคเงินและสิ่งของต่างๆ ให้กับสังคม ทั้งในส่วนที่เป็นปกติประจำปี หรือในกรณีที่เกิดภัยพิบัติตามธรรมชาติ เช่น เกิดสึนามิหรือเกิดพายุถล่ม น้ำท่วม เป็นต้น

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกวลิน ณ เชียงใหม่ (2540) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาผลกระทบทางสังคมของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ โดยศึกษาจากชุมชนในพื้นที่ตำบลสบป่าด ตำบลนาสัก และตำบลจางเหนือ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบด้านมลพิษทางอากาศ และอยู่ในความรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยโรงไฟฟ้าแม่เมาะ โดยได้ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากข้อมูลข่าวสารด้านนโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมของ กฟผ. รายงานผลการศึกษาและวิจัยกรณีศึกษามลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เอกสารและรายงานจากหน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ยังศึกษาข้อมูลด้านบุคคลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจริงในโรงไฟฟ้าแม่เมาะ 9 คน การสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (semi-structured interview) กลุ่มราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลที่ทำการศึกษ และขอข้อมูลรายงานที่เกี่ยวข้องจากหัวหน้าส่วนราชการอำเภอแม่เมาะ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาผลกระทบทางสังคมของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ มีเหตุเกี่ยวข้องหลายประการ คือ การดำเนินงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยต้องวางแผนให้สอดคล้องกันนโยบายรัฐบาล ดังนั้น ในด้านการบริหารงานจึงเป็นส่วนที่การเมืองได้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ส่วนทางด้านโรงไฟฟ้าแม่เมาะ นั้น นโยบายและแผนการปฏิบัติงานด้านมวลชนสัมพันธ์ ไม่มีความชัดเจนทั้งทางด้านวางแผน ระบบการบริหาร ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ไม่มีผลงานที่เป็นรูปธรรมและไม่ได้ประเมินผลการดำเนินงาน ด้านชุมชนในพื้นที่ศึกษา มีปัญหาเรื่องพื้นที่ทำกิน ขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และไม่มีอาชีพมั่นคง ประกอบกับราษฎรยังคงไม่มีความมั่นใจในการจัดการมลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ

ปองปรีดา โยธา (2542) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศจากการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ : กรณีศึกษาประชาชนตำบลสบป่าด อำเภอมแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 340 ครัวเรือน จากประชากรที่ทำการศึกษ 1,525 ครัวเรือน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนหลังคาเรือนของแต่ละหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ จากการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงงานแม่เมาะ ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของประชาชน คือ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะการรับรู้ข่าวสาร ส่วนระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และสถานที่ทำงาน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชน ส่วนข้อเสนอแนะของประชาชนต่อนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศคือ ไม่ควรสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มที่อำเภอมแม่เมาะอีก และรัฐบาลควรดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน โดยเฝ้าระวังตรวจสอบสภาพอากาศอย่างสม่ำเสมอ

กรรณิกา ธรรมสอน (2543) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหามลภาวะจากการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยศึกษาจากกลุ่มประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่ใช้ถนนรวมถึงผู้ประกอบการทางถนนและทางเท้าในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 200 ตัวอย่าง และกลุ่มนักวิชาการ ตัวแทนองค์กรเอกชนต่างๆ จำนวน 200 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า บริเวณที่เกิดปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ บริเวณที่เป็นที่ตั้งตลาดสด สถานศึกษา และย่านธุรกิจการค้า ในช่วงเวลาเร่งด่วนทั้งเช้าและเย็น สาเหตุของปัญหาการจราจร คือ ประชาชนส่วนใหญ่รู้กฎหมายและกฎจราจรแต่ไม่ปฏิบัติตาม มีการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่กีดขวางเส้นทางจราจรอยู่เกือบตลอดทั้งปี และโครงข่ายถนนไม่สมบูรณ์ขาดความต่อเนื่องและความกว้างของถนนไม่สัมพันธ์กับปริมาณยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น โดยประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การรับรู้ปัญหามลภาวะจากการจราจรอยู่ในระดับสูง ซึ่งประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหามลภาวะจากการจราจรอยู่ในระดับมาก ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความต้องการและรูปแบบในการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหามลภาวะการจราจรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ธรรมบุญ เทพารักษ์ (2543) ได้ทำการศึกษาความรู้ เจตคติ และความร่วมมือในการแก้ปัญหาล้างแวล้อมของชุมชน ซึ่งได้ศึกษาจากกลุ่มนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ ผลการเรียน ลักษณะครอบครัว ลักษณะของชุมชน ความรู้พื้นฐาน

ทางด้านปัญหาสิ่งแวดล้อม เจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบจากนักเรียนในพื้นที่ที่กำหนด จำนวน 320 คน จากประชากร 450 คน ผลการศึกษาคือ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง มีเจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและมีพฤติกรรมความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนในระดับดี ชายกับหญิงมีพฤติกรรมความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่แตกต่างกัน รายได้ของครอบครัวและลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมความร่วมมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ราณี วงศ์ประจวบลาภ (2543) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของสตรี เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยศึกษาจากกลุ่มสตรีที่ทำงานใน โรงงานบริษัท แอ็กโกร-ออน พะเยา ตำบลบ้านด้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มสตรีที่อยู่อาศัยใน หมู่บ้านห้วยเทียนเหนือ และสตรีตำบลบ้านด้าที่ทำงานอยู่ใน โรงงาน แอ็กโกร-ออน จำนวน 146 คน จากประชากร 182 คน ผลการศึกษาพบว่า สตรีส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนค่อนข้างดี และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อปัญหาจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยระดับของการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม และไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับข้อมูลข่าวสารในการอบรม สำหรับกลุ่มสตรีที่ไม่สนใจรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน เป็นกลุ่มสตรีที่มุ่งหวังผลประโยชน์จากรายได้ และมีระดับการศึกษาต่ำ

Matsui และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาการสัมผัสเสียงของเครื่องบินขณะอยู่รอบ สนามบิน Heathrow ประเทศอังกฤษ โดยทำการประเมินผลกระทบของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาต่อความจำ ซึ่งผลจากการประเมินด้วยแบบสอบถามด้านความจำ การอ่านหนังสือ ความจำระยะสั้น ความจำระยะยาว และสมาธิ พบว่าเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาที่พักอาศัยอยู่รอบสนามบิน มีความจำจากการอ่านหนังสือ ระยะสั้น ระยะยาว ลดลง มีสมาธิในการอ่านสั้นลง